

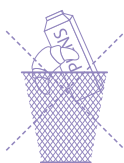

KLIMATA PĀRMAIŅAS

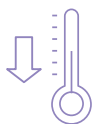
KLIMATA PĀRMAIŅAS UN VIDE

Nav šobrīd svarīgākas un steidzamākas vides problēmas par klimata pārmaiņu mazināšanu. Lai arī klimats lēnām mainīties vienmēr, pēdējā gadsimta laikā cilvēki ar naftas produktu, gāzes un akmeņogļu dedzināšanu jau par 40% palielinājuši svarīgās CO² gāzes daudzumu zemes atmosfērā, aizsākot planētas sasilšanu un straujas, neparedzamas klimata pārmaiņas. Pirmās izmaiņas redzamas jau šobrīd gan Latvijā, gan citur pasaulē, apdraudot dzīvo dabu, lauksaimniecības ražas, veselu pilsētu un pat valstu pastāvēšanu. Tomēr tikai no mūsu rīcības atkarīgs, vai klimata pārmaiņas nesasniegs katastrofālus apmērus, rezultātā padarot lielu zemeslodes daļu cilvēkiem neapdzīvojamu.

KO DARĪT PRAKTISKI? DAŽI PIEMĒRI:

Samazināt skolā izmesto pārtikas daudzumu. Izmantojiet citu skolu pieredzi!

Samazināt elektrības un enerģijas zudumus skolā. Izmēģiniet ieviest zemāku temperatūru ziemas laikā.

Izvērtējiet skolas radīto patēriņu – elektroniku, remontus, izbraukumus. Dalieties un labojiet, pirms pārciet jaunu!

Uzsāciet fenoloģisko novērojumu veikšanu, lai palīdzētu klimata zinātniekiem.

KLIMATA PĀRMAIŅAS UN SKOLA

Mūsu pastāvošā ekonomika izveidota tā, ka gandrīz jebkura rīcība rada papildus CO² – braucot ar autobusu, sadedzinām benzīnu, ieslēdzot klasē gaismu, tiek sadedzināta gāze Rīgas TEC, bet ēdot pusdienas, veicinām vairāk lauksaimniecības mēslojuma ražošanu, kam arī izmanto fosilos resursus. Nevaram visās jomās uzreiz ieviest tīrākas tehnoloģijas, bet mēs vienmēr varam samazināt darbības, kas piesārņojumu rada lieki – radīt mazāk atkritumu, ēst mazāk dzīvnieku un vairāk augu produktu, vairāk braukt ar velosipēdu un iet kājām, taupīt elektrību un ūdeni, ziemā – siltumu.

PAR KO RUNĀT MĀCĪBĀS? DAŽI PIEMĒRI:

- 1 - dabaszinības, 2 - matemātika, 3 - svešvalodas, 4 - latviešu valoda, 5 - vēsture, 6 - sociālās zinības, 7 - informātika, 8 - māksla, 9 - mājturība

Kas ir klimata pārmaiņas un kāda ir cilvēku loma to radīšanā? (1)

Veiciet eksperimentus ar CO², lai izskaidrotu tā spēju sasildīt planētu (apraksti zemāk esošajā adresē) (1)

Klimata pārmaiņu sekas Latvijā un pasaulē (1 3 4 7 8)

Izpētiet, aprēķiniet labākos veidus, kā samazināt savu oglekļa pēdu jeb ietekmi klimata pārmaiņās (1 2 3 4 9)

Vai klimats ir mainījies mūsu skolas apkārtnē? Meteoroloģisko datu apstrāde (1 2 7)

Izmantojot CO² kalkulatoru, nosakiet, kas ir galvenās jomas, kas rada klases vidējo oglekļa pēdas nospiedumu. Atrodiet un aprēķiniet, kādas rīcības nepieciešamas, lai samazinātu to uz pusi.

ĒKOSKOLU ILGTERMIŅĀ MĒRKI KLIMATA PĀRMAIŅU JOMĀ:

- Pēc iespējas vairāk samazināt skolas oglekļa pēdu enerģijas, transporta, pārtikas, ūdens un atkritumu jomās
- Izglītot skolēnus, vecākus un apkārtnes iedzīvotājus par klimata pārmaiņām un to mazināšanas pasākumiem
- Popularizēt un veicināt konkrētus ieradumus, kas mazina klimata pārmaiņas (mazāk auto un vairāk velo pārvietojoties, mazāk gaļas un vairāk augu pārtikā, vairāk drēbju un mazāk apkures ziemas sezonā)

Ekoskolu uzdevums ir gada laikā tuvoties šo mērķu sasniegšanai izvēlētajā tēmā. Jāturpina arī citās tēmās iesāktais.

IDEJA PASĀKUMAM

Apkopojiet informāciju par sliktajām sekām, kas klimata pārmaiņu gadījumā skars tieši Latviju (varat tās atrast adresē zemāk). Veidojiet plakātus, auduma maisiņus, bukletus un citus materiālus, kuros uzskaitītas šīs sekas, pievienojot piemērus, kā cilvēki mazināt savu ietekmi uz šīm pārmaiņām.

Vairāk informācijas, kā strādāt ar šo tēmu atradīsi mājaslapā ej.uz/EkoKlimats

Katru gadu Ekoskolas izvēlas vienu no 10 tēmām kā Gada tēmu. Šai tēmai jāpievērš vairāk uzmanības mācību saturā, jārīko izglītojoši un praktiski pasākumi skolēniem un vecākiem par tās saikni ar vides aizsardzību.

Darbu ar Gada tēmu plāno Ekopadome, izmantojot 7 soļu principu. Ja vēlies iesaistīties, dodies pie skolas Ekopadomes!